

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Lausunto
12.10.2022

VN/17/2022

Viite: HE 109/2022 vp

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASiantuntijalausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksen pääasiallinen sisältö esitellään erillisellä Power-Point-esityksellä.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää ympäristöministeriön (3 §) ja oikeusministeriön kanssa käytyjen keskustelujen perusteella seuraavia teknisiä muutoksia lakiteksteihin:

===

Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta:

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Edellä 2 §:ssä tarkoitettua hanketta ei saa toteuttaa ilman kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukaista lunastuslupaa. Lunastuslupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava lisäksi, mitä tässä laissa säädetään. Lupaviranomaisen velvollisuuksista valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavissa hankkeissa säädetään ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun lain 29 a §:ssä.

Lunastuksen toimeenpanoon ja lunastukseen sovelletaan muutoin mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa tai muussa laissa erikseen säädetään.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 5 luvussa säädetään viranomaisten velvollisuuksista valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia omaavissa hankkeissa. Säännökset koskevat myös lunastuslupalain 2 §:ssä tarkoitettujen hankkeiden lunastuslupamenettelyä, mikäli hankkeilla tällaisia vaikutuksia on. Sääntelyn selvyiden vuoksi pykälän 1 momentin loppuun esitetään lisättäväksi informatiivinen viittaus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 29 a §:ään.

5 §

Muutoksenhaku

Sen lisäksi, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, oikeus valittaa tässä laissa tarkoitettuja hankkeita varten annetusta lunastusluvasta on sillä alueella, jonne hanke sijoittuu tai jonne sen vaikutukset ulottuvat, toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden-, tai luonnonsuojelun edistäminen taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen. Oikeus valittaa on lisäksi saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että lunastusluvassa tarkoitettu hanke heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, ja kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että lunastusluvassa tarkoitettu hanke heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

~~Lunastuslupaa koskeva päätös annetaan tiedoksi noudattaen, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 §:ssä ja 10 §:n 3 momentissa säädetään. Lunastuslupaa koskeva päätös annetaan tiedoksi 1 momentissa tarkoitettulle yhdistykselle tai säätiölle yleistiedoksiantona siten kuin siitä erikseen säädetään.~~

Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Perustelut

Lunastuslain tiedoksiantomenettelyä koskevat säännökset on uudistettu 1.9.2022 voimaan tulleella lailla 762/2022 (HE 71/2022 vp). Lain 10 a §:n mukaan päätös lunastuslupa-asiassa on annettava todisteellisesti tiedoksi hakijalle sekä hakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajille sekä käyttöoikeuden haltijoille. Lain 9 §:ssä tarkoitetuille tahoille päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Kiinteistöjen yhteisen alueen ja yhteisen erityisen etuuden järjestäytymättömälle osakaskunnalle sekä muille tahoille päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Voimansiirtolinjaa, maakaasuverkostoa tai muuta näihin verrattavaa hanketta koskeva lunastuslain 8 a §:ssä tarkoitettu päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Lakiesitykseen sisältyvä 5 §:n 2 momentti on tarpeeton ja se voidaan poistaa.

===

Johanna Juvonen
Ylitarkastaja